

bejdskraft i det aabne Marked, mener man at have Grund til at befrygte, at hvis man afskærer Tjenestemændene Muligheden for med korte Mellemrum at opnaa en reel Lønforbedring, vil Resultatet let blive en reel Tilbagegang, en Distancering i Forhold til Levevilkaarene i andre Samfundsklasser, navnlig i Funktionær- og Arbejdestanden i private Virksomheder. Endelig nærer man Betænelighed ved at gaa til et Lønssystem, der indeholder Mulighed for, at den nominelle Løn kan gaa ned, hvilket altid vil vække Skuffelse hos Tjenestemændene, idet det giver dem Følelsen af, at deres Levofod er blevet svækket.

Fra andre Sider indenfor Kommissionen har man principielt ønsket automatisk bevægelige Lønninger, idet man dels ikke deler de ovenfor antydede Betæneligheder, dels tillægger dem ringe Vægt lige overfor de store Fordele, et System med bevægelig Løn synes at frembyde. De af Kommissionens Medlemmer, der stiller sig paa dette Standpunkt, lægger særlig Vægt paa det ideelle Moment, at Lønordningen bør være en saadan, at der med Hensyn til de økonomiske Konjunkturer til enhver Tid saa vidt muligt er Interesfefællesskab mellem Statens Tjenestemænd og den Befolkning, de lever iblandt, og de fremhæver i saa Henseende det tiltalende i den Ordning, der bestod, da Lønningerne delvis varierede efter Kapitelstakster. I denne Forbindelse har Tanken bl. a. ogsaa været henledt paa en Lønordning, der tog Sigte paa, at Lønsetserne bevægede sig i samme Forhold som Velstanden i Befolkningen eller i Takt med Nationalindtægten, saaledes som denne f. Eks. kommer til Udtryk i Skatteligningen. Tilhængerne af de to sidstnævnte Principper erkender dog, at Systemet Løn efter Priser har større Mulighed for at kunne gennemføres paa en i teknisk Henseende tilfredsstillende Maade.

De af Kommissionens Medlemmer, der principielt slutter sig til Tanken om Løn efter Priser, begrundet deres Standpunkt ved følgende Betragtning. Det er rigtigt, at Lønningerne bør afpasses efter Be-

folkningens økonomiske Forhold og Næringslivets Vilkaar, saaledes at en almindelig Hævning eller Sænkning af Levofoden giver sig Udtryk i de Kaar, Staten byder sine Tjenestemænd; derfor bør ved den forestaaende Lønningsreform Normallønnernes Størrelse afpasses saaledes, at de forskellige Grupper af Tjenestemænd økonomisk set placeres der, hvor de efter Betydningen af deres Stilling og under Hensyn til det økonomiske Niveau i tilsvarende Samfundskredse skønnes at høre hen. Denne Side af Sagen kan saa atter tages op ved fremtidige Revisioner af Lønningslovgivningen, idet det forudsættes, at der gives Lovene en begrænset og ikke alt for lang Gyldighedsperiode. Hvad der derudover tiltrænges, er en Ordning, der i Mellemtiden mellem Lønningslovrevisionerne indenfor visse Grænser giver Lønningernes nominelle Pengeværdi en uforandret reel Værdi. Til Opnaaelse af dette sidste tjener Systemet med Lønsetser, der bevæger sig i Forhold til Priserne paa Livsfornødenheder — altsaa det i Kommissoriet særlig fremhævede Princip.

Blandt de Indvendinger, som kunde tænkes rejst imod Forslaget om Indførelse af bevægelige Lønninger, er der en enkelt, som der er Grund til at give en særlig Omtale, fordi den er uden Forbindelse med det lønningstekniske. Det er den Indvending, at Staten ved at indføre bevægelige Lønninger paatager sig økonomiske Forpligtelser, hvis Rækkevidde det er vanskeligt at overse, og som maaske kunde blive skæbnesvangre i finansiel Henseende.

Betæneligheder af denne Art blev allerede gjort gældende, da Tanken om Løn efter Priser var fremme for 60 Aar siden. Saaledes hedder det i Gagekommissionens Betænkning af 1857: »..... vi anser det for at være i alle Maader tilraadeligt, at Statskassen ikke indlader sig paa at forvandle en betydelig fast Udgift til en foranderlig, førend den bedre end nu er i Stand til at overse Følgerne heraf, maaske